

Lärarhandledning

Inuuteq Storch:
Rise of the Sunken Sun
6 februari–3 maj 2026
Hasselblad Center

Innehållsförteckning

s.2	Till dig som undervisar
s.3	Hasselbladstiftelsen
s.4	Inuuteq Storch
s.5	Spår 1: Berättelser inifrån
s.7	Spår 2: Historia, makt och blick
s.9	Spår 3: Minne, tid och familj
s.11	En samtalsguide för dig som besöker utställningen
s.13	Anteckningar

Framsidan:
Inuuteq Storch
Soon Will Summer Be Over
2023–2024
Courtesy of the artist and
Wilson Saplana Gallery

Till dig som undervisar

Detta material kan användas som förberedelse inför, under eller efter ett besök i utställningen Innuteq Storch: *Rise of the Sunken Sun* och riktar sig till dig som arbetar med elever från cirka 15 år och uppåt (årskurs 9 och gymnasiet).

Lärarhandledningen introducerar centrala teman i Innuteq Storchs konstnärskap och ger verktyg för att samtala om fotografi, vardag, historia och minne genom samtalsfrågor, centrala begrepp och praktiska övningar.

Materialet är tänkt att fungera flexibelt. Handledningen är uppdelad i tre spår som kan användas var för sig eller tillsammans. Du som lärare väljer själv vilka delar som passar din undervisning och din elevgrupp.

Hasselbladstiftelsen erbjuder kostnadsfria visningar och skolprogram för grund- och gymnasieskola. Dessa kan anpassas efter skolämne och ålder. Du kan boka en sådan visning genom att skicka en förfrågan till visning@hasselbladfoundation.se.

*Victor Hasselblad i Råö med
tre Hasselbladkameror.
Okänd fotograf, 1957.*

Om Hasselbladstiftelsen och Hasselbladspriset

Hasselbladstiftelsen

Victor och Erna Hasselblad byggde tillsammans upp ett kameraföretag på 1940-talet och utvecklade världens första mellanformatskamera. Den höga bildkvalitén var viktig när NASA valde att använda Hasselbladkameran på 1960-talet. Med hjälp av den såg vi månen – men även jorden – som vi aldrig sett den förr. Under 1970-talet sålde Erna och Victor kameraföretaget.

Hasselbladstiftelsen bildades och i den förenas parets engagemang för fotografi, natur, vetenskap. Stiftelsens syfte är att stödja forskning och undervisning inom fotografi och naturvetenskap. Detta görs bland annat genom den fotografiska forskningen och utställningsverksamheten som bedrivs på Hasselblad Center. En viktig del av stiftelsens arbete är det årliga utdelandet av det internationella Hasselbladpriset i fotografi.

Porträtt av Inuuteq Storch
Foto: Arny Koor Mogensen

Inuuteq Storch

Rise of the Sunken Sun är en utställning av konstnären och fotografen Inuuteq Storch, född 1989 och verksam i Sisimiut på västkusten av Kalaallit Nunaat (Grönland). I utställningen visas sex fotografiska serier som rör sig mellan vardag och historia, mellan personliga erfarenheter och större samhälleliga sammanhang.

Storch kombinerar egna fotografier av samtida liv med historiska bilder från arkiv och familjealbum, tagna av både professionella och amatörfotografer. Genom att låta dåtid och nutid mötas skapas nya perspektiv på frågor om tillhörighet, identitet och (av)kolonisering.

Utställningen ger en mer nyanserad bild av Kalaallit Nunaat som länge har skildrats och tolkats ur ett utifrånperspektiv.

Spår 1: Berättelser inifrån

Inuuteq Storch
Soon Will Summer Be Over
2023–2024
Courtesy of the artist and
Wilson Sapiana Gallery

Soon Will Summer Be Over & Keepers of the Ocean

Om spåret

I flera av utställningens serier riktar Inuuteq Storch kameran mot sin närmiljö. Han fotograferar familj, vänner, grannar, hem och vardagliga situationer. Bilderna präglas av närhet och respekt.

I serien *Soon Will Summer Be Over* möter vi vardagslivet i Qaanaaq, den nordligaste staden i Kalaallit Nunaat. Här ser vi människor, platser och landskap, men också spår av historia och frågor om framtiden. I *Keepers of the Ocean* kommer kameran mycket nära kroppar, material och detaljer. Bilderna är tagna ur ett inifrånsperspektiv, där fotografen själv är en del av det sammanhang som skildras.

Verken bjuder in till samtal om vardagen och om hur fotografi kan vara ett sätt att mötas.

Begrepp

Snapshot-estetik – Ett sätt att fotografera som liknar snabba ögonblicksbilder. Bilderna kan upplevas spontana, nära och oplanerade, som om de fångats mitt i vardagen.

Närbild – Ett bildutsnitt där kameran kommer mycket nära motivet. Närbilder kan förstärka känslan av intimitet och närvaro.

Fundera tillsammans

→ Hur märks det i bilderna att fotografen känner personerna han fotograferar?

→ Hur skiljer sig dessa bilder från bilder av vardag som du möter i sociala medier eller nyheter?

→ Vad händer när kameran kommer mycket nära?

Övning: Min vardag, min berättelse

Innuteq Storch
Keepers of the Ocean
2016–2022.
Courtesy of the artist
and Wilson Sapiana Gallery

Syfte:

Undersöka hur du kan berätta om din vardag genom fotografi.

Gör så här:

1. Eleverna fotograferar 3–5 vardagliga situationer eller platser i sin närmiljö.
2. Försök att inte arrangera motivet utan låt det vara som det är.
3. Välj en bild och skriv 3–4 meningar:
 - Vad visar bilden?
 - Varför valde du just detta motiv?
 - Hur vill du att någon annan ska uppleva bilden?

Reflektera tillsammans:

- Vad gör en bild personlig?
- Kan vardagen säga något större om vilka vi är?

Spår 2: Historia, makt och blick

© John Møller, Nunatta
Katersugaasivia Allagaateqarfialu
(Greenland National Museum
and Archives)

Mirrored

Om spåret

I serien *Mirrored* arbetar Innuteq Storch med historiska fotografier ur arkivet efter John Møller, den första professionella fotograf från Kalaallit Nunaat. Storch har valt ut porträtt där Møller fotograferade danskar och andra utomstående som levde och arbetade i landet inom ramen för Danmarks koloniala närvaro.

Genom detta urval förändras perspektivet. I stället för att människor i Kalaallit Nunaat betraktas av utomstående, som upptäcktsresande, forskare och representanter för kolonimakten, riktas blicken mot dem som kom dit utifrån. Serien öppnar för samtal om vem som brukar fotografera, vem som blir fotograferad och hur bilder kan visa makt och relationer.

Begrepp

Perspektiv – Vems synvinkel bilden utgår från. Perspektivet påverkar vad som syns, vad som hamnar utanför bilden och hur berättelsen uppfattas.

Arkiv – Samlingar av fotografier eller dokument som sparats över tid. Inom samtidskonst används arkiv ofta på nya sätt för att synliggöra det som tidigare sorterats bort eller glömts.

Representation – Hur människor, platser eller grupper framställs i bilder. Vem får synas, på vilket sätt och vilka normer påverkar bilden?

Kolonial blick – Ett sätt att se och avbilda andra människor eller platser utifrån en maktposition, ofta kopplat till kolonial historia. Den koloniala blicken har historiskt handlat om att klassificera, registrera och övervaka människor och miljöer, till exempel genom fotografi, kartläggning och arkiv. Den kan innebära att människor framställs som "typer" snarare än individer eller att det som uppfattas som annorlunda betonas och exotiseras. På så sätt blir bilden inte neutral, utan en del av ett större system av makt och kunskapsproduktion.

© John Møller, Nunatta
Katersugaasivia Allagaateqarfialu
(Greenland National Museum
and Archives)

Fundera tillsammans

- Hur påverkas bilden av vem som tittar på vem?
- Kan ett arkiv förändras beroende på hur det används?
- Hur kan bilder säga något om historia utan att visa stora historiska händelser?

Övning: Vänd blicken

Syfte:

Reflektera över perspektiv och makt i bilder.

Gör så här:

1. Eleverna väljer en bild från utställningen eller tänker på en situation där någon brukar bli betraktad eller beskriven, till exempel i nyheter eller tidningar.

Att vända perspektivet kan till exempel betyda att byta plats på kameran, ändra vad bilden fokuserar på eller fundera på vem som berättar.

2. Uppgiften är att vända perspektivet:

→ Hur skulle bilden se ut om rollerna byttes?

→ Vem tittar då och vem blir sedd?

3. Redovisa genom text, skiss eller muntlig beskrivning.

Reflektera tillsammans:

→ Hur förändras berättelsen när perspektivet skiftar?

Spår 3: Minne, tid och familj

Inuuteq Storch
Sunset of Forgotten Moments
2024

Sunset of Forgotten Moments

Om spåret

Sunset of Forgotten Moments bygger på fotografier ur konstnärens familjs privata fotoalbum. Bilderna sträcker sig över flera generationer och visar vardagliga ögonblick ur familjelivet.

Fotografierna bär tydliga spår av tid: blekta färger, repor och slitage. De påminner om att fotografier inte bara är bilder, utan också fysiska föremål som används, sparas och åldras. Serien väcker frågor om minne, historia, vad som bevaras och vad som riskerar att glömmas.

Begrepp

Familjefotografi – Privata fotografier som dokumenterar familjeliv och vardag. I konst kan de användas för att koppla personliga minnen till större historiska berättelser.

Materialitet – Fotografiets fysiska egenskaper, till exempel papper, färg, repor och slitage. Dessa spår kan påverka hur vi upplever bilden.

Minnesbärare – Ett begrepp för objekt eller bilder som bär på minnen och erfarenheter från det förflutna.

Fundera tillsammans

→ Vad kan familjebilder berätta som historieböcker inte gör?

→ Hur märks det att bilderna är gamla? Går det att se om de är analoga eller digitala och vilka skillnader finns i hur tid syns i olika fotografiska tekniker?

→ Varför sparar människor fotografier?

→ Kan privata bilder också säga något om samhället?

Övning: Ett fotografi över tid

Inuuteq Storch
Sunset of Forgotten Moments
2024

Syfte:

Utforska fotografiet som minnesbärare. Fotografiet behöver inte vara viktigt eller händelserikt utan ett enkelt vardagsfoto fungerar lika bra.

Gör så här:

1. Eleverna tar med ett eget fotografi (eller tänker på ett fotografi som betyder något för dem). Gärna ett analogt, fysisk fotografi.

2. Svara skriftligt på följande frågor:

→ Vad ser vi på bilden?

→ När tror du att den togs?

→ Vad kan bilden berätta?

→ Vad kan vi aldrig få veta?

Reflektera tillsammans:

→ Hur förändras en bild över tid?

→ Hur påverkar våra egna minnen hur vi tolkar och upplever bilder?

En samtalsguide för dig som besöker Innuteq Storch: *Rise of the Sunken Sun*

Nedan är exempel på en rad frågor som du som lärare kan använda dig av för att hjälpa din klass att sätta ord på det de ser. Genom att klä den visuella upplevelsen i ord blir det lättare för gruppen att förstå det de ser och hur det påverkar dem. Du behöver inte använda alla rubriker och inte heller alla frågor under respektive rubrik utan kan välja att fokusera på en särskild aspekt av analysen när ni tittar på ett av verken i utställningen.

Med utgångspunkt från verket

Börja med att titta på bilden en stund.

- Fråga din grupp vad i verket som fångar deras uppmärksamhet och varför.
- Be gruppen beskriva verkets olika delar.
- Be gruppen gissa hur verket är gjort.
- Kan de se några referenser i bilden till exempelvis historiska berättelser, religion, olika kulturer, musik, filmer eller böcker?
- Vad tror de att verket skildrar?

Med utgångspunkt från dig själv

Titta på bilden en stund.

- Fråga gruppen om verket eller något i verket påminner dem om något de har sett tidigare.
- Fråga gruppen om verket framkallar några känslor, associationer eller minnen hos dem.
- Fråga om det finns det något i verket som verkar konstigt för dem och varför.

Med utgångspunkt i utställningen

Titta på bilden en stund.

- Ägna därefter några minuter åt att titta på utställningsrummet och de andra verken.
- Fråga hur verken upplevs tillsammans.
- Fråga gruppen om verket får dem att tänka på några historiska eller aktuella händelser eller diskussioner som tagits upp i nyhetsmedia.
- Fråga om de kan komma på några platser utöver konstscenen där det skulle vara relevant att verket visas.

Anteckningar

[illegible]